

KOMISJONI OTSUS,

21. detsember 2007,

millega lubatakse Belgia taotletud, Flandria piirkonda käsitlev erand vastavalt nõukogu direktiivile 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest

*(teatavaks tehtud numbri K(2007) 6654 all)***(Ainult hollandikeelne tekst on autentne)**

(2008/64/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

dekreet) on vastu võetud 22. detsembril 2006. aastal ⁽²⁾ ja see kehtib ka taotletud erandi suhtes.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

(5) Sõnnikudekreeret kehtib kogu Flandria territooriumil.

võttes arvesse nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest, ⁽¹⁾ eriti selle III lisa punkti 2 kolmandat lõiku,

(6) Õigusaktid, millega rakendatakse direktiivi 91/676/EMÜ, sisaldavad nii lämmastiku kui ka fosfori kasutamise piiranguid. Fosfori kasutamine koos keemiliste väetistega on reeglina keelatud, välja arvatud juhul, kui teostatakse pinnaseanalüüs ja pädev ametiasutus väljastab vastava loa.

ning arvestades järgmist:

(1) Kui sõnnikukogus, mida liikmesriik kavatseb igal aastal hektari kohta maale laotada, erineb direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 teise lõigu esimeses lauses ja selle alapunktis a osutatust, peab see kogus olema selline, mis ei piira kõnealuse direktiivi artiklis 1 osutatud eesmärkide saavutamist, ning seda tuleb põhjendada objektiivsete kriteeriumide abil, milleks käesoleval juhul on näiteks pikad kasvuperioodid ja suure lämmastikuvajadusega põllukultuurid.

(7) Esitatud vee kvaliteedinäitajad viitavad põhjavee keskmise nitraadisalduse ja pinnavee keskmise väetisesisalduse, sealhulgas fosfori vähenemisele.

(2) Belgia esitas komisjonile taotluse Flandria piirkonda käsitleva erandi lubamiseks direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 kolmanda lõigu alusel.

(8) Ajavahemikul 1997–2005 vähenes loomasõnnikust saadud lämmastiku kasutamine 162 miljonilt kilogrammilt 122 miljoni kilogrammini ja loomasõnnikust saadud fosfori (P₂O₅) kasutamine vähenes samal perioodil 72 miljonilt kilogrammilt 50 miljoni kilogrammini ning see toimus mõlemal juhul kariloomade arvu vähenemise, madala toitainesisaldusega sööda kasutamise ja sõnniku töötlemise tulemusena. Keemilistest väetistest pärit lämmastiku ja fosfori kasutamine vähenes vastavalt 44 % ja 82 % võrra ning nende kasutamise määrad on nüüd 57 kg hektari kohta lämmastiku puhul ja 6 kg hektari kohta fosfaadi puhul.

(3) Taotletud erand käsitleb Belgia kavatsust lubada Flandrias kasutada kuni 250 kg loomasõnnikust saadud lämmastikku hektari kohta aastas konkreetsetes põllumajandusettevõtete maatükkidel, mida haritakse rohumana ja millel kasvatatakse heintaimede allakülviga maisi, ning kuni 200 kg loomasõnnikust saadud lämmastikku hektari kohta aastas maatükkidel, millel kasvatatakse talinisu ja seejärel vahekultuuri või peeti.

(9) Esitatud tõendavatest dokumentidest ilmneb, et kavandatavad kogused, mis on vastavalt 250 ja 200 kg loomasõnnikust saadud lämmastikku aastas hektari kohta, on põhjendatud selliste objektiivsete kriteeriumide abil nagu näiteks pikad kasvuperioodid ja suure lämmastikuvajadusega põllukultuurid.

(4) Õigusakt, millega rakendatakse direktiivi 91/676/EMÜ Flandria piirkonnas, „Dekreet veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest” (sõnniku-

(10) Komisjon leiab pärast taotluse läbivaatamist, et kavandatavad kogused, mis on vastavalt 250 ja 200 kg loomasõnnikust saadud lämmastikku hektari kohta aastas, ei piira direktiivi 91/676/EMÜ eesmärkide saavutamist, kui täidetakse teatavad ranged tingimused.

⁽¹⁾ EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽²⁾ Belgisch Staatsblad, 29.12.2006, lk 76368.

- (11) Selleks et vältida loomakasvatuse laienemist taotletud erandi kohaldamise tagajärjel, peaksid pädevad ametiasutused tagama ühes põllumajandusettevõttes peetavate kariloomade arvu piiramise (toiteelementide heitekvoodid) Flandria piirkonnas vastavalt 22. detsembri 2006. aasta sõnnikudekreedi sätetele.
- (12) Käesolevat otsust tuleks kohaldada seoses Flandria piirkonna teise tegevuskavaga aastateks 2007–2010 (22. detsembri 2006. aasta sõnnikudekreedi).
- (13) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 91/676/EMÜ artikli 9 alusel moodustatud nitraadikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Belgia 5. oktoobri 2007. aasta kirjas taotletud Flandria piirkonda käsitlev erand, mille eesmärk on lubada direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 teise lõigu esimese lause ja alapunktiga a ette nähtud kogusest suuremat kogust loomasõnnikut, tehakse käesolevas otsuses esitatud tingimuste täitmise korral.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „põllumajandusettevõtte” – talumajapidamine, sõltumata sellest, kas seal tegeletakse loomakasvatusega või mitte;
- b) „maatükk” – põllukultuuri, pinnasetüübi ja väetamise poolest ühtne põld või põldude rühm;
- c) „rohumaa” – ajutine või püsirohumaa (ajutine rohumaa on tavaliselt kasutuses vähem kui neli aastat);
- d) „suure lämmastikuvajadusega põllukultuurid, millel on pikk kasvuperiood” – rohumaa, mais, mille alustaimedeks külvatatakse enne või pärast koristust vahekultuurina toimivad heintaimed, mis lõigatakse ja koristatakse põllult, talinis, mille järel külvatatakse vahekultuur, ning suhkru- ja loomapeet;
- e) „rohusööjad kariloomad” – veised (välja arvatud piimavasikad), lambad, kitsed ja hobused;
- f) „sõnniku töötlemine” – seasõnniku kaheks, tahkeks ja selgeks osaks eraldamise füüsikalis-mehaaniline protsess, mille eesmärk on parandada maakasutust ning tõhustada lämmastiku ja fosfori kogumist;

- g) „mullaprofiil” – mullakiht, mis ulatub maapinnast 0,9 m sügavuseni, v.a juhul, kui põhjavee keskmine kõrgeim tase on sellest kõrgemal – sellisel juhul mullakiht, mis ulatub põhjavee keskmise kõrgeima taseme sügavuseni.

Artikkel 3

Reguleerimisala

Käesolevat otsust kohaldatakse igal üksikjuhtumil eraldi põllumajandusettevõtte kindlaksmääratud maatükkide suhtes, millel kasvatatakse suure lämmastikunõudlusega põllukultuure, millel on pikk kasvuperiood, juhul kui artiklites 4, 5, 6 ja 7 esitatud tingimused on täidetud.

Artikkel 4

Iga-aastane luba ja kohustused

1. Erandit kohaldada soovivad põllumajandusettevõtjad esitavad pädevatele asutustele igal aastal sellekohase taotluse.
2. Koos lõikes 1 osutatud iga-aastase taotlusega võtavad nad endale kirjalikult kohustuse täita artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud tingimusi.

3. Pädevad ametiasutused tagavad, et kõik eranditaotlused esitatakse halduskontrolliks. Kui lõikes 1 osutatud taotlustele tehtud pädevate ametiasutuste kontrollist selgub, et artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud tingimused ei ole täidetud, teavitatakse sellest taotluse esitajat ja taotlus loetakse tagasilükatuks.

Artikkel 5

Sõnniku töötlemine

1. Sõnniku töötlemisega eemaldatakse sõnniku tahkest osast vähemalt 80 % heljumist, 35 % lämmastiku üldkogusest ja 70 % fosfori üldkogusest. Ainete eemaldamise tõhusust sõnniku tahkest osast hinnatakse ainetaseme abil.

2. Sõnniku töötlemisega saadud tahke osa veetakse volitatud ümbertöötlusettevõttesse, kus vähendatakse lõhna ja muid heiteid, parandatakse põllumajanduslikke ja hügieenilisi omadusi, hõlbustatakse käitlemist ning tõhustatakse lämmastiku ja fosfaadi kogumist. Ümbertöödeldud toodet ei kasutata Flandria piirkonnas asuval põllumajandusmaal, välja arvatud parkides, haljasaladel ja eraaedades.

3. Sõnniku töötlemisel saadud selge osa ladustatakse. Selleks et käsitada sõnnikut töödeldud sõnnikuna, peab selle lämmastiku ja fosfaadi suhe (N/P_2O_5) olema vähemalt 3,3 ning lämmastikusisaldus vähemalt 3 g liitri kohta.

4. Põllumajandusettevõtjad, kes tegelevad sõnniku töötlemisega, esitavad igal aastal pädevatele ametiasutustele andmed töötlusse saadetud sõnniku hulga, tahke osa ja töödeldud sõnniku hulga ja sihtkoha ning lämmastiku- ja fosforisisalduse kohta.

5. Pädevad ametiasutused koostavad ja esitavad komisjonile töödeldud sõnniku koostise, selles esinevate kõikumiste ja töötamise tõhususe hindamise metodoloogia iga põllumajandusettevõtte jaoks, mille suhtes kohaldatakse erandit.

6. Sõnniku töötlemisel tekkiv ammoniaak ja muud heited kogutakse ja töödeldakse, selleks et vähendada nende keskkonnamõju ja keskkonna saastumist.

Artikkel 6

Sõnniku ja muude väetiste laotamine

1. Rohusööjate kariloomade sõnniku ja töödeldud sõnniku kogus, mida igal aastal maale laotatakse, sealhulgas loomade enda poolt, ei ületa lõikes 2 sätestatud sõnnikukogust, kui lõigetes 3–11 esitatud tingimused on täidetud.

2. Rohusööjate kariloomade sõnniku ja töödeldud sõnniku kogus ei ületa 250 kg lämmastikku hektari kohta aastas maatükkidel, mida haritakse rohumaana ja millel kasvatatakse heintaimede allakülviga maisi, ning 200 kg lämmastikku hektari kohta aastas maatükkidel, millel kasvatatakse talinisu ja seejärel vahekultuuri või peeti.

3. Lämmastiku üldkogus vastab asjaomase põllukultuuri väetisevajadusele ning selle puhul võetakse arvesse maapinnast saadavat lämmastikku ja töötlemise tulemusena saadud looma-sõnnikust pärit lämmastiku suuremat hulka. See ei ületa mingil juhul 350 kg hektari kohta aastas maatükkidel, mida haritakse rohumaana, 220 kg hektari kohta aastas maatükkidel, millel kasvatatakse suhkrupeeti, 275 kg hektari kohta aastas maatükkidel, millel kasvatatakse talinisu ja seejärel vahekultuuri, loomapeeti või heintaimede allakülviga maisi, kusjuures viimasel juhul on erandiks liivase pinnasega maatükid, mille puhul ei ületa lämmastiku kasutamine 260 kg hektari kohta aastas.

4. Iga põllumajandusettevõtte koostab kogu oma maa-ala kohta väetamiskava, milles on kirjeldatud külvikorda ning sõnniku ja lämmastiku- ja fosfaatväetiste kavandatud kasutamist.

Kava on põllumajandusettevõttes saadaval hiljemalt iga kalendriaasta 15. veebruaril.

Väetamiskava sisaldab järgmist:

- a) kariloomade arv, lauda ja ladustamissüsteemi kirjeldus, sealhulgas olemasolev sõnnikuhoidla maht;
- b) põllumajandusettevõttes toodetud lämmastikku sisaldava sõnniku ja fosforit sisaldava sõnniku arvestus;
- c) sõnnikutöötamise kirjeldus ja töödeldud sõnniku eeldatavad omadused;
- d) põllumajandusettevõtte või põllumajandusettevõttesse tarnitava sõnniku kogus, liik ja omadused;
- e) põllumajandusettevõttes kasutatava lämmastikku sisaldava sõnniku ja fosforit sisaldava sõnniku arvestus;
- f) iga põllukultuuri külvikord ja nende maatükkide kasvuala, kus kasvatatakse suure lämmastikuvajadusega põllukultuure, millel on pikk kasvuperiood, koos skemaatilise kaardiga, millel on märgitud iga maatüki asukoht;
- g) põllukultuuride eeldatav lämmastiku- ja fosforivajadus iga maatüki kohta;
- h) sõnnikust saadava lämmastiku ja fosfori kasutamine igal maatükil;
- i) lämmastiku ja fosfori kasutamine koos keemiliste ja muude väetistega igal maatükil.

Selleks et tagada vastavus kava ja põllumajandustegevuse vahel, vaadatakse kava läbi hiljemalt seitsme päeva jooksul pärast mis tahes muudatust põllumajandustegevuses.

5. Iga põllumajandusettevõtte peab väetamisarvestust. See esitatakse pädevale ametiasutusele iga kalendriaasta kohta.

6. Iga erandit kohaldav põllumajandusettevõtte on nõus artikli 4 lõikes 1 osutatud taotluse, väetamiskava ja väetamisarvestuse kontrollimisega.

7. Igas põllumajandusettevõttes viiakse iga maatüki puhul vähemalt üks kord nelja aasta jooksul läbi lämmastiku- ja fosforisisalduse analüüs pinnases. Iga viie hektari põllumajandusmaa kohta tuleb teha vähemalt üks analüüs.

8. Nitraadisisaldust mullaprofiilis mõõdetakse iga aasta sügisel vähemalt 25 %-s erandit kohaldavatest põllumajandusettevõtetest. Pinnaseproovide võtmine ja pinnaseanalüüsid hõlmavad vähemalt 5 % maatükkidest, kus kasvatatakse suure lämmastikuvajadusega põllukultuure, millel on pikk kasvuperiood, ning vähemalt 1 % muudest maatükkidest. Iga kahe hektari põllumajandusmaa kohta tuleb võtta vähemalt kolm proovi kolmest eri mullakihist.

9. Sõnnikut ei laotata sügisel enne rohumaa harimist.

10. Vähemalt kaks kolmandikku sõnnikust saadava lämmastiku kogusest, välja arvatud rohusööjate kariloomade sõnnikust saadav lämmastik, laotatakse igal aastal enne 15. maid.

11. Flandria piirkonna 22. detsembri 2006. aasta sõnnikudekreedi artikli 27 lõikes 1 kehtestatud kariloomadega seotud lämmastiku ja fosfori eritumistegureid kohaldatakse alates käesoleva otsuse esimesest kehtivusaastast.

Artikkel 7

Maaharimine

Erandit kohaldavad põllumajandustootjad võtavad järgmised meetmed:

- a) rohumaa küntakse kevadel;
- b) rohumaa ei sisalda liblikõielisi ega muid õhulämmastikku siduvaid taimi;
- c) sisseküntud rohumaaale järgneb suure lämmastikuvajadusega põllukultuur ja väetisi ei laotata püsirohumaa kündmise aastal;
- d) vahekultuurid külvatakse kohe pärast talinisu koristamist ja mitte hiljem kui 10. septembril;
- e) et haritava maa püsirohukate taastaks sügisei nitraadikaotuseid aluspinnases ning et piirata talviseid kadusid, ei künta vahekultuure sisse enne 15. veebruari.

Artikkel 8

Muud meetmed

1. Käesoleva erandi kasutamine ei piira ühenduse teiste keskkonnaalaste õigusaktide järgimiseks vajalike meetmete kohaldamist.

2. Pädevad ametiasutused tagavad, et töödeldud sõnniku laotamiseks lubatud erandil on vastavuses sõnniku tahket osa töötlevate volitatud ettevõtete võimsusega.

Artikkel 9

Sõnniku tootmise ja transpordi meetmed

1. Pädevad ametiasutused tagavad, et järgitakse põllumajandusettevõttes peetavate kariloomade arvu piiramist (toitelementide heitekvoodid) Flandria piirkonnas vastavalt 22. detsembri 2006. aasta sõnnikudekreedi sätetele.

2. Pädevad ametiasutused tagavad, et Flandria ministeeriumi 19. juuli 2007. aasta dekree*di* ⁽¹⁾ artiklite 4 ja 5 kohaselt kategooriatesse A 2^ob, A 5°, A 6°, B ja C liigitatud akrediteeritud veoettevõtjate poolt teostatud sõnnikutransport registreeritakse geograafiliste positsioneerimissüsteemide abil.

3. Pädevad ametiasutused tagavad, et sõnniku koostist lämmastiku- ja fosforisisalduse osas hinnatakse pärast iga vedu. Sõnnikuproove analüüsivad tunnustatud laborid ja analüüside tulemused edastatakse pädevatele ametiasutustele ja vastuvõtvale põllumajandusettevõtjale.

Artikkel 10

Seire

1. Pädevad ametiasutused koostavad kaardid, millel on esitatud põllumajandusettevõtete protsent, maatükkide arv, kariloomade protsent ja erandi alla kuuluva põllumajandusmaa protsent igas omavalitsuses, ning ajakohastavad neid igal aastal. Nimetatud kaardid esitatakse igal aastal komisjonile, esimest korda veebruariks 2008.

2. Luuakse toimiv pinnavee ja madala põhjavee proovide võtmise seirevõrgustik, et hinnata erandi mõju vee kvaliteedile.

3. Vaatlus ja toitelementide analüüs annavad teavet maa kasutamise kohta kohalikul tasandil ning külvikordade ja põllumajandustegevuse kohta erandit kohaldavates põllumajandusettevõtetes. Neid andmeid saab kasutada nitraatide leostumise ulatuse ja fosforikadude arvestuseks kindla mudeli põhjal maatükkidel, kus kasutatakse kuni 200 kg lämmastikku hektari kohta aastas ja 250 kg rohusööjate kariloomade sõnnikust ja töödeldud sõnnikust saadud lämmastikku hektari kohta aastas vastavalt artikli 6 lõikele 2.

⁽¹⁾ Belgisch Staatsblad, 31.8.2007, lk 45564.

4. Luuakse vähemalt 150 põllumajandusettevõtet hõlmavad seirealad, et saada andmeid lämmastiku- ja fosforisisalduse kohta pinnasevees, mineraallämmastiku kohta mullaprofiilis ning vastavate lämmastiku- ja fosforikadude kohta pinnasevee voolamisel juuretasandilt põhjavette, samuti pinna- ja põhjavee äravoolust tingitud lämmastiku- ja fosforikadude kohta nii erandi kohaldamise korral kui ka tavapärastes tingimustes. Seirealad hõlmavad kõiki pinnasetüüpe (savi, turvas, liiv ja löss-pinnas), väetamismeetodeid ja põllukultuure. Käesoleva otsuse kohaldamisaja jooksul seirevõrgustiku koosseisu ei muudeta.

5. Liivastel pindadel olevate põllumajanduslike valgalade puhul teostatakse tugevdatud seiret.

Artikkel 11

Kontrollimine

1. Pädevad ametiasutused viivad läbi halduskontrolle kõikide erandit kohaldavate põllumajandusettevõtete suhtes, et hinnata kinnipidamist loomasõnnikust saadud lämmastiku piirmäärast hektari kohta aastas, lämmastiku ja fosfori kasutamise maksimumsetest kasutamismahidest ning maakasutuse ja sõnniku töötlemise ja transpordi tingimustest.

2. Pädevad ametiasutused tagavad, et mullaprofiili sügise nitraadisalduse analüüsimise tulemusi kontrollitakse. Kui kontroll näitab, et piirmäär, mis on 90 kg lämmastikku hektari kohta, või Flandria valitsuse 22. detsembri 2006. aasta sõnnikudekreedi artikli 14 lõikes 1 kehtestatud madalamaid väärtuseid on teataval maatükil ületatud, teavitatakse sellest põllumajandusettevõtjat ja kõnealuse maatüki suhtes järgmisel aastal erandit ei kohaldata.

3. Pädevad ametiasutused tagavad, et kohapealseid kontrolle tehakse vähemalt 1 % sõnnikuvedude suhtes ning need põhinevad riskihindamisel ja lõikes 1 osutatud halduskontrollide tulemustel. Kontrollid hõlmavad vähemalt akrediteerimisega seotud kohustuste täitmise kindlakstegemist, saatedokumentide hindamist, sõnniku päritolu ja sihtkoha kindlakstegemist ning transporditavast sõnnikust proovide võtmist. Sõnnikuproovid võetakse vajaduse korral laadimise ajal, kasutades selleks veokitele paigaldatud automaatseid proovivõtuseadmeid. Sõnnikuproove analüüsivad pädevate ametiasutuste poolt tunnustatud laborid ja analüüsitud tulemused edastatakse tarnivale ja vastuvõtvale põllumajandusettevõtjale.

4. Kohapealsete kontrollide programmi koostamine põhineb riskianalüüsil, eelnevate aastate kontrollide tulemustel ning direktiivi 91/676/EMÜ rakendusaktide kohaldamise üldistel pistelistel kontrollidel. Vähemalt 5 %-s erandit kohaldavatest põllumajandusettevõtetest viiakse läbi kohapealseid kontrolle artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud tingimuste täitmise kontrollimiseks.

Artikkel 12

Aruandlus

1. Pädev ametiasutus esitab igal aastal komisjonile seire tulemused ning aruande vee kvaliteedi muutumise kohta, sügisel mullaprofiilis täheldatud nitraadijääkide kohta eri põllukultuuride puhul erandit kohaldavates põllumajandusettevõtetes ja hindamismeetodite kohta. Aruanne sisaldab teavet erandi tingimuste rakendamise hindamise kohta põllumajandusettevõtete ja maatükkide suhtes läbiviidava kontrollimise abil ning halduskontrolli ja kohapealsete kontrollide käigus saadud teavet tingimustele mittevastavate põllumajandusettevõtete kohta.

2. Aruanne sisaldab ka teavet sõnniku töötlemise kohta, kaasa arvatud sõnniku tahke osa edasine töötlemine ja kasutamine, ja üksikasjalikku teavet töötlemissüsteemide omaduste ja tõhususe ning töödeldud sõnniku koostise kohta.

3. Lisaks lõigetes 1 ja 2 osutatud andmetele sisaldab aruanne ka andmeid väetamise kohta kõikides erandit kohaldavates põllumajandusettevõtetes, Flandria piirkonna sõnnikutootmise suundumuste kohta seoses lämmastiku ja fosforiga, sõnniku-transpordiga seotud haldus- ja kohapealsete kontrollide tulemuste kohta ning nende kontrollide tulemuste kohta, mis tehti seoses toitelementide bilansiga põllumajandusettevõtte tasandil sigade ja kodulindude sõnnikust eritumise koefitsientide arutamiseks.

4. Esimene aruanne edastatakse detsembris 2008 ja seejärel igal aastal hiljemalt juulikuus.

5. Komisjon võtab kõnealusel viisil saadud tulemusi arvesse seoses võimaliku uue eranditaotlusega.

Artikkel 13

Kohaldamine

Käesolevat otsust kohaldatakse seoses Flandria piirkonna tegevuskavaga aastateks 2007–2010 (22. detsembri 2006. aasta sõnnikudekreedi) ja see kehtib kuni 31. detsembrini 2010.

Artikkel 14

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile.

Brüssel, 21. detsember 2007

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stavros DIMAS
